

B.Com. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April- 2018
BUSINESS LAW-2
(DSE -1)

Time: 2:30 Hours**Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) એક વિનિમય સાધ્ય દસ્તાવેજ તરીકે 'હૂડી' નો અર્થ, લક્ષણો અને પ્રકારો વર્ણવો. (૧૦)
- (બ) નોંધ લખો: (૧) વચન ચિઠ્ઠીની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો. (૧૦)
- (૨) ધારક અને યથાનુક્રમે ધારણ કરનાર.

અથવા

- પ્રશ્ન-૧ (અ) એક વિનિમય સાધ્ય દસ્તાવેજ તરીકે 'ચેક' ની વ્યાખ્યા આપી, તેનાં લક્ષણો તથા પ્રકારો વર્ણવો. (૧૦)
- (બ) નોંધ લખો: (૧૦)
- (૧) વેચાણ શેરોનાં પ્રકારો.
- (૨) ચેક પરત થવો/પાછો ફરવો.

- પ્રશ્ન-૨ (અ) ભારતીય જામીનગીરી અને વિનિમય સત્તામંડળ (SEBI)ની સત્તાઓ અને કાર્યોની સમજૂતી આપો. (૧૦)
- (બ) SEBI [Securities & Exchange Board of India] માં નીચેનાની નોંધણીની પ્રક્રિયા સમજાવો. (૧૦)
- (૧) સ્ટોક/શેર દલાલો અને પેટા દલાલો.
- (૨) શેર ફેબરદલી કરનારા એજન્ટો/પ્રતિનિધિઓ.

અથવા

- પ્રશ્ન-૨ નીચેનાં ઉપર સવિસ્તાર સમજૂતી આપો. (૨૦)
- (૧) ગુપ્ત વેપાર પદ્ધતિ પર અંકુશ અને પ્રતિબંધો.
- (૨) સામૂદાયિક રોકાણ યોજના.
- (૩) સેબી (SEBI)ની સ્થાપના અને પ્રારંભ.
- (૪) જામીનગીરી (Security) એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (કલમ નં.15, L, M, T અને Y ફક્ત)

- પ્રશ્ન-૩ (અ) વિદેશી હૂડિયામણ સંચાલન ધારો, ૨૦૦૦ (FEMA)નાં સંદર્ભમાં નીચેનાની વ્યાખ્યા આપી સમજૂતી આપો. (૧૦)

(૧)	ચલણ	(૪)	વિનિમય દર
(૨)	વિદેશી હૂડિયામણ	(૫)	વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારો (FII)
(૩)	વિદેશી જામીનગીરી		

- (બ) FEMAનાં સંદર્ભમાં નીચેના ટૂંકાક્ષરોની સમજૂતી આપો. (૦૫)

(૧) ADR (૨) GDR (૩) CDF (૪) PIO (૫) PSU

અથવા

- પ્રશ્ન-૩ ટૂંકનોંધ લખો: (કોઇપણ ત્રણ) (FEMAના સંદર્ભમાં) (૧૫)
- (૧) વિદેશી હૂડિયામણનાં વ્યવહારો. (૨) ચાલું ખાતાનાં વ્યવહારો પર નિયંત્રણ.
- (૩) મૂડી ખાતાનાં વ્યવહારો પર નિયંત્રણ. (૪) વિદેશી હૂડિયામણની વસૂલાત પર નિયંત્રણ.
- (૫) વિદેશી હૂડિયામણની આપ-લેની રીત/પદ્ધતિ. (૬) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા (RBI)નાં મુખ્ય કાર્યો.

- પ્રશ્ન-૪ સ્પર્ધાનો કાયદો, ૨૦૦૨નાં સંદર્ભમાં નીચેનાની વ્યાખ્યા આપો. (કોઇપણ પાંચ) (૧૫)

(૧)	સમજૂતિ/કબૂલાત	(૪)	સ્પર્ધાની મારક સ્પર્ધા	(૭)	ભારતીય સ્પર્ધા પંચ (CCI)
(૨)	કાર્ટેલ (Cartel)	(૫)	સંબંધિત બજાર	(૮)	ઉપભોક્તા/ગ્રાહક
(૩)	સાહસ	(૬)	સ્પર્ધાની વક્રિલાત	(૯)	માલ
				(૧૦)	સેવાઓ

અથવા

- (૧) એકીકરણ અને તેના નિયમનો. (૨) મહા પ્રબંધક (ડિરેક્ટર જનરલ)ની ફરજો.
(૩) સ્પર્ધા એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલનાં કાર્યો.

English Version

- Que-1 (A) As a Negotiable Instrument 'Bill of Exchange', describe its meaning, characteristics and types. (10)
(B) Write Notes on: (10)

- (1) Definitions and characteristics of 'Promissory Note'.
(2) Holder and Holder-in-due Course.

OR

- Que-1 (A) As a Negotiable Instrument 'CHEQUE', describe its definitions, characteristics and types. (10)
(B) Write Notes on: (10)

- (1) Types of Endorsements.
(2) Bouncing of Cheque.

- Que-2 (A) Explain the powers & Functions about the 'Security & Exchange Board of India' (SEBI). (10)
(B) Explain the process of Registration of the following in SEBI: (10)

- (1) Stock/Share Brokers and Sub-Brokers.
(2) Share Transfer Agents.

OR

- Que-2 Give detail explanation on the following. (20)

- (1) Control and Prohibition on Insider Trading.
(2) Collective Investment Scheme.
(3) Establishment & Commencement of SEBI.
(4) Security Appellate Tribunal (Section:15 L, M, T, Y only)

- Que-3 (A) Explain the following definitions with reference to Foreign Exchange Management Act, 2000 (FEMA). (10)

(1)	Currency	(4)	Exchange Rate
(2)	Foreign Exchange	(5)	Foreign Institutional Investors. (FII)
(3)	Foreign Security		

- (B) Explain the following Abbreviations with reference to FEMA. (05)
(1) ADR (2) GDR (3) CDF (4) PIO (5) PSU

OR

- Que-3 Write Short Notes on: (Any Three) (With reference to the FEMA) (15)

- (1) Foreign Exchange Transactions.
(2) Restriction on Current Account Transactions.
(3) Restriction on Capital Account Transactions.
(4) Control Over realization of Foreign Exchange.
(5) Manner of Receipt & Payment of Foreign Exchange.
(6) Main Functions of Reserve Bank of India (RBI).

- Que-4 Give definitions of following with reference to The Competition Act, 2002. (Any Five) (15)

(1)	Agreement	(6)	Competition Advocacy
(2)	Cartel	(7)	Competition Commission of India
(3)	Enterprise	(8)	Consumer/Customer.
(4)	Competition kills Competition	(9)	Goods
(5)	Relevant Market	(10)	Services

OR

- Que-4 Write detail notes on. (15)

- (1) Combination and its Regulations.
(2) Duties of Director General.
(3) Functions of Competition Appellate Tribunal.
